

Statenfractie GroenLinks
De heer Ludwig
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

PFAS-lozing van SABIC in Westerschelde

Geachte heer Ludwig,

Bij brief van 14 juni 2022, ingekomen op 14 juni 2022, heeft u namens de GroenLinks fractie schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

1. Aangegeven wordt dat SABIC circa 51 kg/jaar PFAS heeft geloosd. Hoeveel jaar loost SABIC al deze stoffen op de Westerschelde? Indien dit meerdere jaren heeft plaatsgevonden, kan SABIC aangeven per jaar hoeveel is geloosd, uitgesplitst naar type PFAS? Zo nee, waarom is dit inzicht er niet?

Antwoord: Dat is bij ons op dit moment niet bekend. Wij richten ons nu op het op een zo kort mogelijke termijn fors reduceren van de geconstateerde hoeveelheid PFAS in de lozingen van SABIC.

2. Wanneer heeft SABIC gemeld dat zij deze stoffen lozen? Wie is het bevoegd gezag voor de waterwetvergunning?

Antwoord: Op 31 mei 2022 heeft SABIC ons geïnformeerd over de PFAS-lozing. Wij zijn het bevoegde gezag voor deze indirecte lozing in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Zie hiervoor ook de beantwoording van vraag 4.

Datum

27 juni 2022

Ons kenmerk

C2299612/5090859

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

J.F.W.M. (Anky) Dieden

Telefoon

(06) 15 82 64 62

Email

adieden@brabant.nl

Bijlage(n)

-

3. Kan GS aangeven wat de gevolgen voor milieu, dier en mens zijn van deze lozingen?

Antwoord: Dit is sterk afhankelijk van de mate van blootstelling aan de door SABIC geloosde PFAS. In het geloosde afvalwater is een lage concentratie aan PFAS aanwezig en in het oppervlaktewater (de Westerschelde) vindt vervolgens een sterke verdunning plaats, waardoor de concentratie fors daalt. De gevolgen van specifiek het door SABIC geloosde afvalwater en het daarin aanwezige PFAS voor milieu, dier en mens zijn daarmee niet te duiden. In het algemeen is wel bekend dat wanneer PFAS in hogere concentraties in organismen voorkomt, dit kankerverwekkende effecten kan hebben. Omdat PFAS persistent zijn kunnen ze ophopen in organismen naarmate de tijd vordert.

Datum

27 juni 2022

Ons kenmerk

C2299612/5090859

4. In de memo wordt aangegeven dat niet gehandhaafd kan worden, aangezien er nooit specifieke normen voor PFAS zijn opgelegd. Dit verbaast GroenLinks. Hoe verhoudt dit namelijk tot het principe 'Wat niet in een vergunning staat, wordt geacht niet te worden geloosd'?

Antwoord:

Op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo) was het verboden zonder vergunning (afval)stoffen via een werk (riolering) in oppervlaktewateren te brengen. In 2009 is echter de Invoeringwet Waterwet in werking getreden, waarmee de Wvo-vergunning van rechtswege een vergunning op grond van de Wet milieubeheer (Wm) geworden. Het lozingsverbod voor stoffen uit de Wvo is niet overgenomen in de Wm en vervolgens in 2010 ook niet in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Daarmee worden de indirecte lozingen uitsluitend in de omgevingsvergunning of in het stelsel van algemene regels op grond van de Wm gereguleerd. Hiervoor geldt het stelsel dat activiteiten worden vergund en voorschriften worden gesteld voor zover noodzakelijk in het belang van de bescherming van het milieu.

Ten tijde van het verlenen van de vergunning aan SABIC, zijn door ons lozingsnormen opgenomen voor diverse stoffen. Dit betrof met name die stoffen die bekend stonden als waterbezwaarlijk. Voor PFAS is dit niet gedaan, aangezien deze stof(groep) destijds nog niet als zodanig bekend was. Dit blijkt onder meer uit het feit dat PFAS ook pas in 2021 op de lijst van (potentiele) ZZS zijn geplaatst.

Als een bedrijf, in casu SABIC, in werking is conform de vigerende omgevingsvergunning, dient ervan uitgegaan te worden dat het in werking zijn op zichzelf niet leidt tot ontoelaatbare gevolgen voor het milieu. We zijn momenteel in overleg met Sabic over een nieuwe revisievergunning. Dan wordt de aanvraag weer op alle actuele wet- en regelgeving getoetst en worden de ZZS-stoffen in vergunning meegenomen.

5. Nadat duidelijk werd dat SABIC zonder vergunning gevaarlijke stoffen loost op het water, hebben Gedeputeerde Staten gevraagd aan SABIC om de lozing stop te zetten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Wel is er door ons bij SABIC op aangedrongen op grond van de ook op haar rustende minimalisatieverplichting (zie ook de beantwoording van vraag 6) voor Zeer Zorgwekkende Stoffen om te onderzoeken wat de mogelijkheden zijn de hoeveelheid PFAS in haar afvalwater fors te reduceren. Conform Europees en rijksbeleid wordt slechts gestreefd naar minimalisatie van de lozingen. Er is overigens ook geen verbod op het gebruik van deze stoffen in de Europese REACH-verordening¹.

Datum

27 juni 2022

Ons kenmerk

C2299612/5090859

6. Er wordt aangegeven dat het bedrijf een aantal maatregelen heeft bedacht en uitgewerkt om lozing van PFAS te voorkomen. Wat is de effectiviteit van deze maatregelen en voldoen deze maatregelen aan de Best Beschikbare Technieken +? Wanneer gaan deze maatregelen van kracht? Wanneer wil GS dat deze maatregelen uiterlijk van kracht zijn? Indien dit niet op tijd is gebeurd, wat is dan de consequentie?

Antwoord: Voor SABIC geldt in lijn met het Activiteitenbesluit milieubeheer voor ZZS een minimalisatieverplichting en, om hieraan invulling te geven, de verplichting om een 'Vermijdings- en Reductieprogramma' (V&R) voor ZZS op te stellen. Omdat wij wisten van de aanwezigheid van diverse ZZS bij SABIC, is het bedrijf in 2021 aangeschreven op het indienen van een V&R. Dit is de reden dat zij inmiddels al een reeks maatregelen heeft uitgewerkt. Momenteel vindt nader onderzoek plaats en 15 juli 2022 zal een V&R gereed zijn, wat vervolgens door ons beoordeeld zal worden. Wanneer het V&R akkoord is zullen zo snel als mogelijk de technische maatregelen geïmplementeerd moeten worden om de PFAS-lozing te minimaliseren. Dit zal echter wel enige tijd gaan vergen, vanwege onderzoek naar, ontwerp van en realisatie van de benodigde nageschakelde technieken. SABIC verwacht dat zij de PFAS in haar afvalwater met 90% kan verminderen.

7. Stoot SABIC naar lucht, bodem of water ook andere ZZS of potentiële ZZS uit? Zo ja, welke zijn dat en in welke hoeveelheden? Indien er ook pZZS worden uitgestoten hoe wordt dan gevolg gegeven aan de aangenomen motie van de Staten over pZZS?

Antwoord: Uit het V&R dat thans door SABIC wordt opgesteld volgt een totaaloverzicht van (p)ZZS die als gevolg van de bedrijfsvoering van SABIC vrijkomen. Het Brabants beleid voor (p)ZZS is onderdeel van het beleidskader Milieu dat dit jaar wordt opgesteld. Binnenkort wordt u via een Statenmededeling geïnformeerd over de koers in het ontwerp-beleidskader. In het najaar beslissen uw Staten over het beleidskader en daarmee over het beleid voor (p)ZZS.

¹ REACH is een Europese verordening over de productie van en handel in chemische stoffen. Het beschrijft waar bedrijven en overheden zich aan moeten houden. REACH staat voor: Registratie, Evaluatie, Autorisatie en restrictie van Chemische stoffen. Deze verordening geldt voor alle landen van de Europese Unie. Zie verder [hier](#).

Datum

27 juni 2022

Ons kenmerk

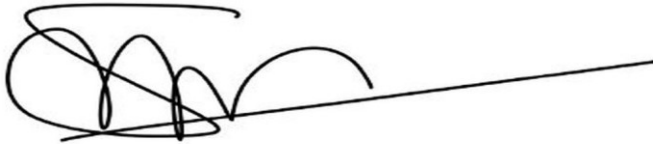
C2299612/5090859

De aangenomen motie "149a Voorkom vervuiling door gevaarlijke stoffen" bestaat uit drie onderdelen:

- a. Terug te koppelen op welke wijze invulling is gegeven aan de aanbevelingen van de Omgevingsdiensten;
- b. Het beleid en de kaders die er voor Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) zijn ook van toepassing te laten zijn op potentiële Zeer Zorgwekkende Stoffen (pZZS), bijvoorbeeld op de manier waarop de provincie Zuid-Holland dat heeft vormgegeven;
- c. Dit mee te nemen in het nieuwe beleidskader Milieu dat nog aan de Provinciale Staten wordt toegezonden.

In de [memo gedeputeerde](#) is een terugkoppeling van de invulling van de aanbevelingen gegeven.

Overeenkomstig het door Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant genomen besluit,
namens deze,

S.M. van Gent - Muis,
programmamanager Vergunningen, Toezicht en Handhaving

(Deze brief is, na vaststelling door het college, digitaal door de verantwoordelijk programmamanager ondertekend)